

Bilaga 9 Sex detaljerade samtalsutdrag

1. Att diskutera det negativa med droger, med fokus på suicidtankar.....	1
2. Fördjupningstema om problem i arbetslivet	4
3. Genomgång av faktorer – i slutet blir det bra!	5
4. Att stärka autonomin leder till avslöjande av tidigare fusk	6
5. Utforskning av DARN-C med uppföljande frågor	8
6. Genomgång av DARN-C leder till ändring i DUDIT-Et.....	9

1. Att diskutera det negativa med droger, med fokus på suicidtankar

Samtal med Henrik, se s. 42 i boken.

Samtalstid: ca 7 minuter

- B Har du varit plågad av hjärtklappning och svettning, jag menar direkte fysiska utslag också?
- K Hjärtklappning har jag haft en del. Svettning är mindre i så där i förhållande till, men det har förekommit också.
- B Ja.
- K Och så försöker du gömma dig lite, eller hur? Du blir väldigt så där misstänksam på allt, allt som är runt dig... i varje fall om det är nya människor som du träffar på.
- B Ja, jag förstår... så har du kryssat av på att du har fått självmordstankar.
- K Mm...
- B En del, eller hur?
- K Ja.
- B Har det varit ofta?
- K Nja, inte så väldigt ofta, men några gånger har jag haft det i förhållande till problem som är runt drogandet.
- B Ja
- K Alltså, saker runt den ekonomiska biten igen och grubbleri runt hur det ska bli, alltså hur man ska lösa olika saker, fattar du?
- B Ja.
- K Alltså det förfaller ju lite runt dig hemma och kroppsligt förfaller man ju lite också.
- B Så du har känt det här med att det har varit negativt för dig på det sättet att du inte har lyckats hålla ordning på dig själv.
- K Ja, och så har jag gått till läkaren, det är ju inte precis lätt det heller, då har jag varit rädd för att läkaren ska få misstanke om det, och att det ska bli fokus på det då.
- B Så sådana gånger har det hänt att du haft självmordstankar.
- K Mm... det har jag faktiskt.
- B Du har känt att det kunde ha varit en utväg på ett sätt.

- K Mm... men samvetet har jag känt av.
- B Ja, det kommer du tillbaka till. Det låter som om det är rätt viktigt för dig att du har haft ett dåligt samvete kring det. Det har du verkligen känt av.
- K Ja, alltså du lurar ju folk då. Det är *det* det hela tiden handlar om. Du måste ju hela tiden spela ett skådespel alltså, för alla omkring dig. Alltså inte de du drog dig tillsammans med, för det blir ju speciellt som här uppe, där det är en mindre miljö om man säger så. Men då blir det så, att för resten av samhället så måste du hela tiden vara en skådespelare, så att du ser till att de inte ska märka det. Den biten är otroligt tuff, förstår du.
- B Ja, den kräver mycket energi.
- K Ja, den kräver väldigt mycket alltså, och om du ska vara med på något, så måste du hela tiden planera så väldig mycket, hur du ska ta dig igenom det för att du inte ska bli upptäckt, då.
- B Ja, på så sätt ja.
- K Så, det är väldigt negativt med att använda drogen.
- B Jag förstår. Har du haft några självmordsplaner eller gjort något försök?
- K Försök har jag inte haft direkt, men planer är ju många
- B Jaha, konkreta planer också.
- K Konkreta.
- B Kan du...
- K Ja
- B Säga lite om det?
- K Ja, det är så där som, ja att köra i fronten på en långtradare.
- B Jaha.
- K Till exempel.
- B Den tanken har slagit dig?
- K Den har slagit mig mer än en gång, för att säga det så.
- B Ja
- K Mm...
- B Andra saker?
- K Jag har inte vapen som tur är.
- B Nej, har det varit bra, tror du?
- K Det har varit mycket bra. För då tror jag kanske inte att jag hade suttit här idag.
- B Precis, mm... säger du det, ja, det låter rätt starkt.
- K Ja, ja (småskrattar).
- B Jo, men det...
- K Ja, men det är ju bara så det är.
- B Ja, så det har verkligen varit allvar det här. För dig.
- K Och så, ja det är nu de två huvudfaktorerna det har legat på då.
- B Ja... men du har aldrig gjort något.
- K Nej, jag har aldrig gjort något försök, nej. Men, alltså, det har mest varit med tanken och så då, men i och med att jag inte har haft något vapen, då och just det där med bilen så... det är andra människor som förstör bilen, och då blir det tankesättet då...
- B Då blir det borta på ett sätt, den möjligheten...
- K Ja

- B Ja, men känner du idag att du har bra avstånd till det, om du tänker på tankarna å ena sidan... och det att genomföra något å andra sidan, alltså det att göra, sätta planerna i verket... känner du att det er bra avstånd där, att du har bra kontroll på det?
- K En viss kontroll.
- B En viss kontroll, ja.
- K Ja... jag tror inte jag kommer till att genomföra det, men man vet nu aldrig nu... alltså, tankarna de är där ännu.
- B Precis.
- K För det är ju i förhållande till, ja saknaden efter drogen och så situationen som ligger efter då, det är ju det som gör att jag plötsligt spricker också, att jag har gjort det också.
- B Mm...
- K Det har nu hänt ett par tre gånger, efter att jag försökte lägga av. Men så lyckades jag att ta mig in igen då.
- B Ja, så bra.
- K Så, jag kan bli rätt förtvivlad i samband med att jag tar ett återfall, jag känner det på det psykiska efteråt att jag får en ordentlig nergång då.
- B Ja, jag förstår... Känner du om du skulle få sådana tankar igen att du har någon du kan stödja dig på? Har du en plan för vad du kan göra om det blir svårt?
- K Ja, alltså, jag har ju någon att snacka med som, alltså, inte drogar sig då.
- B Vänner och så, tänker du.
- K Ja, alltså jag har ju någon, alltså en jag kan snacka med lite och som hjälper mig och fått mig lite åt rätt håll några gånger.
- B Mm... så bra.
- K Så det är ju, det är ju liksom det som har hjälpt mig upp igen då. Alltså det är ju fullständigt botten det då – den är ju som regel en 2 – 3 – 4 – 5 dagar, också. Så får jag mig upp lite igen då. Alltså jag känner ju inte att jag har varit på topp alls efteråt då, inte över huvud taget.
- B Mm... men det är bra i alla fall att du tänker att du har någon som du kan snacka med, ja det är jätteviktigt när man har sådana tankar.
- K Mm...
- B Ja, och så har du beroendevården då... och så din behandlare...som du kan ta kontakt med...
- K Mm...
- B Ja, det kan vara ok att ha en plan och tänka på det i förväg... i fredstid.
- K Ja (skrattar) jag går.
- B Hur det ska bli i kriserna?
- K Ja, annars så stångar man huvudet i väggen...

Nu går B och K över till att tala om ekonomin.

- B Nej, men det är bra, och så är det här du har nämnt redan det med ekonomin. Som du har kryssat för, att drogen har lett till väldiga problem för dig
- K Mm... en evig jakt efter pengar.

2. Fördjupningstema om problem i arbetslivet

Markus är en man lite över 30 år. Han har använt illegala droger sedan mitten av tonåren, huvudsakligen amfetamin- och cannabis. Markus är dömd för flera bedrägerier. Han har en tidigare behandlingskontakt för psykiska problem och har i flera år mottagit arbetsmarknadsåtgärder av typen Samhall. Dessa har han upplevt som långtråkiga och utan något klart mål. Det senaste halvåret har han misslyckats i ett försök till ordinarie anställning i en affär, och han har nyss gjort ett nytt försök i ett annat företag. Han är bosatt i lägenhet i utkanten av staden. Han har haft hund, men hunden har nyss dött och han känner stor sorg i samband med detta. Han har vid samtalstillfället haft behandlingskontakt för beroendeproblem i ca två år och berättar att han själv lyckats bena ut hur han bäst kunnat bli drogfri. För ett tag sedan blev ADHD konstaterat, och han är nu under behandling med Ritalina.

Ed	Ep	En	Eb	MotInd
	14	22	6	$22/14 * 6 = 9,43$

Samtalstid: ca 3 minuter

Innan nedanstående samtal har Markus och behandlaren gått igenom droganvändningen och de positiva aspekterna av bruket, som är lägre än de negativa. Nu fördjupar de sig i problemen i arbetslivet.

- B Det fysiska var kanske inte så viktigt, i varje fall så som du uppfattade det. Vi har pratat om det du har upplevt som drivkrafterna, nu ska vi se på det andra avsnittet, där du tänker på, där du har besvarat något i förhållande till vad du har upplevt som mindre bra med att använda droger
- K Ja
- B Vi får se på varje enskild fråga här då, du sa något om att det är två kategorier på ett sätt, hur ofta och hur mycket, men i förhållande till hur ofta, så sa du att du, när du drogade dig så hade du, varje vecka, var det så att du hade problem på jobbet, i skolan eller?
- K Nej, nu tänker jag på den sista tiden då, men när jag höll på att droga mig förut, var jag på jobbet varje dag, så det var OK, det är först nu när jag slutat, att jag har fått problem.
- B Så det är på ett sätt nu att du har haft problem på jobb eller skola
- K Ja, nu den tiden direkt efter att jag slutade, och började avsluta ja. När jag höll på så fungerade det. Det var kanske först efteråt när jag insåg vilka problem jag hade, som jag inte orkade gå till jobbet, för att jag hade problem.
- B Mm...
- K Det var inte ett sådant problem innan jag insåg det.
- B Du har upptäckt nåt nytt, på ett sätt, när du har slutat med droger, när du ser du blir tvungen att ta hänsyn till eller förhålla dig till det
- K Jag kan ju inte gå påverkad på jobbet, det var ju det jag gjorde annars hade jag ju inte varit på jobb, den tiden
- B Ja, det var på ett sätt nåt positivt i det också då, om man ska tänka så som du säger.
- K Ja

- B Även om det på ett yttre sätt kan se ut som att det har blivit ett större problem nu, så har du kommit på nåt mer om dig själv som du inte såg när du drogade dig, och som du måste förhålla dig till nu.
- K Ja
- B Ja, annars så har du höga poäng på att det förstör din ekonomi
- K Mmm

Nu går B och K över till att tala om ekonomin.

3. Genomgång av faktorer – i slutet blir det bra!

Samtal med Johan, se s. 43 i boken.

Det här är ett exempel på hur fel det kan bli med uppräknig av siffror vid genomgången av faktormallen i Bilagorna 4 och 5. Ändå så blir samtalet bra till slut. Denna del av samtalet följer efter det som finns återgivet i boken kring droganvändningen och ligger efter den ingående diskussionen det positiva med det.

Samtalstid: ca 7 minuter

- B Ja...det finns några sätt att dela in det här på, och fintugga lite grand på det.
- K Mmm
- B Om det ger nåt för dig att gå igenom svaren på det här sättet vet jag inte, men vi kan försöka så får vi se. Så kan vi lägga ett sånt ark här på, det här är liksom för den goda delen, och då kan man sätta på, flytta de här ut så där, då kan man säga till exempel, 0 där, nej det blev fel vet du, jag följer den där linjen der nu.
- K Mmm
- B Då ska jag sätta den där nollan där, så där är det jag ska göra det ja, och så sätter jag den här, den ska jag sätta där, nu gör jag det om till tal.
- K Mmm
- B Så blir det 2 där och 2 där 3 där och så blir det 4 på den och 4 på den, nej nu 1, 2, 3, då satte jag väl fel på toppen där också då, det var 2 det också då, så blir det 3 på den, så var det 0 der det blir, lite svårt att använda det här, men det går kanske, 0.
- K Mmm
- B 1, 3, och 0, då har vi en, 0 där och så var det 3, 1, 1, 3, 6, 9, 10, 11, så har vi 2, 4, 7. 1, och 5, och så är det lite olika antal här då.
- K Mmm
- B Så om en 2, 3, 4, där är det lite under 2, och det här är, det är lite över 2, nej, det blir det inte, så precis lite, 7 delat på 4 det blir nästan 2-
- K Mmm
- B Och här blir det faktisk en halv, och här blir det 5 delat på 4, det blir så där ca 1, och då, då är dom liksom satt i grupper
- K Mmm
- B Då skulle det nästan kunna se ut som att de här som är samlade där, dom har på ett vis nåt att göra med det att vara positiv.
- K Ja
- B Glad, idéer, initiativ och sånt.

- K Ja ruset ger mig mycket positivt, det gör det.
- B Ja, precis, det verkar som om det är en som slår ut på det ja...och likadant den här med att vara i psykiskt god form, den blir ganska hög.
- K Ja
- B Den med den sociala delen av livet, den är liksom så där på tredje plats.
- K Mmm
- B Och det med att vara i fysiskt god form, ja det är, ja det var inte så viktig
- K Nej
- B Det är, det blir ett sätt att dela in det på som du känner igen dig i då tydligen, med ungefär de här överskrifterna.
- K Ja
- B Så kan man göra likadant med dem som är på den andra sidan där-
- K Mmm
- B Så där, få, hur det är, ger det nåt för dig, så där jag, ska, där då, då är det en etta där, 0, 0, så blir det 2, 1, 3, och så är det en här som ska vara både där och där, så har vi 3, så måste jag hålla det i ro, den, det blir 0 och 0, 4, 1, 4, 4, 1 och 3, och 0, 3, 6, 10, 11, 15, 16, 19, och det blev 9, 0, och 1, det här är ju faktisk bara en tredjedel i varje fall, och det här...är det verkligen 0, och här är det 2, 25, 19, 19 på 11, ja det er lite grann under 2.
- K Mmm
- B Då blir det den här som blir störst då, det att känna sig utanför.
- K Mmm
- B Och så skulle det bli den att vara i dålig psykisk form som skulle bli näst viktigast, medan det att vara i dålig fysisk form eller att vara i beröring med våld eller kriminalitet, det är inte negativa sidor som betyder nåt för dig.
- K Det är inte nåt som jag har tänkt nåt på, nej...det stämmer väl ganska bra det tror jag.
- B Det stämmer ganska bra, det är ett sätt att säga det på, att vara i dålig psykisk form, och det att vara utanför, det är det som er bland de viktigaste sakerna för dig.
- K Ja, det är ju konsekvenserna.
- B Ja, som är drivkrafterna i att du över huvud taget har satt igång och bett om hjälp och skulle komma igång med det här.
- K Det har blivit för stora konsekvenser
- B Ja
- K Och dom blir ju bara större...efter hand.
- B Ju längre du håller på
- K Konsekvenserna, de börjar och fortsätter igen...
- B Så livet måste, du kände att livet måste ändras...
- K Ja
- B Det är väl lite av det vi kommer in på, sista avsnittet här.

4. Att stärka autonomin leder till avslöjande av tidigare fusk

Helena är en ca 40 år gammal kvinna. Hon har genomfört 9-årig skola men inte utan problem. Hon har flera diverse och kortvariga arbetsförhållanden bakom sig. Hon har också haft ett par längre samboförhållanden. Hon har god kontakt och stöd av mamman och ett par syskon. Hon plågas av social fobi. Hon började tidigt med att använda alkohol. Senare

har det blivit cannabis- och amfetaminmissbruk, också injektionsmissbruk. Hon har de sista åren fått båda diagnoserna bipolär depression och ADHD, och medicineras nu därefter både med Lamotrigin och centralstimulerande medicin. Hon har en förkärlek för övernaturliga fenomen, och anser sig själv ha en del övernaturliga förmågor.

Ed	Ep	En	Eb	Motind
	40	17	1	$17/40 * 1 = 0,43$

Samtalstid: ca 4 minuter

- B Alltså, du säger något om att det är väldigt viktigt att du själv får bestämma och styra processen.
- K Bestämma, ja.
- B Och att det på ett sätt styr din motivation väldigt mycket när det gäller vad du vill och hur du använder din envishet. För jag tänker att när du ligger så pass högt på skalan 8 [på DARN-C], så har du lyckats med det du har gjort på sistone, jag vet inte hur länge du har jobbat med det, men du säger att du har reducerat drogandet mycket, och har mer enstaka episoder med droganvändande, och det låter ju som om du har ändrat mönster.
- K Jämfört med vad det var, ja.
- B Ja, och när folk inte börjar tala om för dig hur du ska göra (skratt), så är du faktiskt rätt högt uppe på skalan.
- K Ja (skratt).
- B Så, även om du har flera tankar om det som är bra med att droga sig och inte ser någon tydlig orsak till att sluta att droga sig, så har du någon drivkraft och vilja, och en sådan *ska*-tanke [på DARN-C] där bakom som säkert gör att du klarar så mycket som du har gjort.
- K Mmm
- B Så utifrån det du sa så hade jag nog kunnat tänka att du var längre ner på skalan, men det är tydligt att när du får styra processen själv... (skratt)
- K Det är precis där så är jag väldigt tvär alltså...om någon säger att jag ska göra det, då hade det varit lite lägre, ja.
- B Ja, nu är ju det här inte nåt som ska gå vidare till din behandlare, men är det nåt du tänker att jag eller du bör summera upp från det här till henne i förhållande till vad som är viktigt i din vidare behandling?
- K Nej, för nu vet hon inte riktigt allt...men det är väl inget fel i det...
- B Nej, jag tänker mer i förhållande till vad som är viktigt i förhållande till din motivation, just det du säger med att någon utmanar dig att sluta, då kan det få motsatt effekt...hur skulle det bli i din behandling då.
- K Ja, för när jag gick och tog urinprov innan starten på medicineringen, så var jag ju tvungen att vara ren när jag var där
- B Mmm
- K Och då höll jag mig
- B Mmm, men då var det en sådan gång du *ville*...
- K Men då kunde jag ta mig ett drag i stället när jag hade varit där, för då gick det ut ur kroppen innan jag skulle dit nästa gång igen.

- B Hmm, så det går! (skratt)
K (skratt)
B (skratt) ...det är inte alltid det håller.
K Det har gått bra för mig. Så där har jag haft tur, som när jag åt Paralgin Forte, det gjorde det i sommar i en period...där så har det också gått lätt för mig alltså.
B Ja
K Du måste ju ta det försiktigt, du kan ju inte ta så mycket. Men liksom du vet du kan ta ett drag om kvällen och så kanske kvällen efteråt.
B Hmm
K Så jag har inte svårt med att hålla igen.
B Nej...
K Där kommer liksom det mysiga in då, det blir det jag saknar.
B Det är liksom nåt, det har tydligen hänt en förändring med hur du använder, så att du själv kan styra det.
K Ja, bestämma över det själv...
B Så det blir i varje fall viktigt att det blir så framåt också
K Mmm
B Att du inte blir överkörd av nån så de börjar bestämma över dig, vad du ska göra.
K Nej då går det snett! (skratt)

5. Utforskning av DARN-C med uppföljande frågor

Här återges en tidigare del av samtalet ovan med Helena (utdrag 4).

Samtidigt som samtalet pågår fyller Helena i DARN-C formuläret (se bilaga 8 i boken).

Samtalstid: ca 4 minuter.

- B Vi kan se lite närmare på det här formuläret som handlar om motivation. Om du tänker lite på om du skulle vilja reducera ännu mer eller sluta helt med droger, och tänker lite på den motivationen du har för det, så delar vi upp motivationen lite. Då ska du få fylla i hur starka de olika bitarna är på motivationssidan, den första biten handlar om det att vilja eller önska det, alltså önska att sluta helt
K Mmm
B Och så en skala från 0 till 10, där 0 är att du inte vill det, alltså "jag vill inte" - och 10 är "ja, det vill jag".
K Alltså hur jag egentligen skulle ha gjort om jag slutat. (skratt)
B Och, så kan jag visa dig formuläret, talen ligger från 0 till 10 här, och så kan du sätta ett kryss om du tänker på var motivationen är nu...om du känner på hur det är nu, här och nu. Så gör du det i förhållande till... antingen...
K Att sluta?
B Ja, du kan ju ta utgångspunkt i att sluta helt, eller att jobba med att reducera...
K Ja, då har vi precis det här med för och emot vad jag vill... (skratt)
B Ja, du kan ju känna var du känner att du är i förhållande till det. För att det säger nåt om hur motivationen är för dig, hur mycket du vill. Eller så kanske det är enklare att tänka på en av delarna, antingen att sluta eller att reducera, om du säger att sluta då

så att slipper du på ett sätt precisera motivationen, hur mycket vill du eller önskar att lyckas. Tänk bara på det du vill, inte på begränsningar eller andra saker, till exempel om annat omkring hade varit ok, så skulle du kunna ta en 5-a.

- K Ja, jag tror vi tar det, så där mitt emellan mitt på. (skratt)
- B Vad tror du nu skulle behövas för att du skulle gått högre upp på skalan? Vad är det som så att säga fattas i förhållande till att du velat det ännu mer?
- K Det vet jag egentligen inte...
- B Om jag frågar så här då, vad skulle behöva ha hänt för att du skulle ha satt upp en 10-a, eller en 9-a? Är det svårt att föreställa dig?
- K Ja, egentligen, för vi sitter och skojar med det om många herrans år liksom att när vi gamla på ålderdomshem så ska vi sitta där med pipan i handen (skratt) och då blir det svårt liksom att säga något konkret.
- B Ja
- K Men jag kan sluta, jag klarar att hålla mig
- B Mmm
- K Mer än till exempel han jag bor i hop med.
- B Mmm
- K Så där kommer antagligen min envishet in, när jag vet jag måste göra olika saker och sånt.

Se utdrag nr 4, för utvecklingen i samtalet *efter* ovanstående samtal.

6. Genomgång av DUDIT-Et leder upp till användning av DARN-C

Maria är en ca 20 år gammal kvinna, tidigt i livet utsatt för många våldshändelser och sexuella övergrepp. Hon har haft extra stöd genom skolgången och från BUP. Hon har inte fullföljt den nioåriga grundskolan, men har arbetat på ett dagis en kortare tid, då hon också försökte fullfölja sin skolgång utan att lyckas. Maria har också varit i fängelse på grund av egen våldsgärning och bedrägerier. Missbruksproblem kom fram för tre år sedan, och de dominerande drogerna är hasch och amfetamin. Hon lever nu i ett samboförhållande med en kriminell man i en källarlägenhet; inga barn finns. Maria har försökt med institutionsbehandling för drogberoende, och tar emot hjälp nu från regionala och kommunala beroendevården.

<i>Ed</i>	<i>Ep</i>	<i>En</i>	<i>Eb</i>	<i>MotInd</i>
	48	47	6	$47/48 * 6 = 5,88$

Samtalstid: ca 4,5 minuter

- B Så är det några frågor om vad du tänker om det här med att ta droger.
- K Mmm
- B När det gäller detta med att du trivs med att ta droger så har du kryssat för "delvis".
- K Ja (paus), jag gör ju det.
- B Mmm
- K Jag vet ju, jag har det ju mycket bättre nu och så men så vet jag att det inte är nog, jag kan ju inte hålla på så där resten av livet, för jag har det inte bra.

- B Så du ser den positiva effekten, samtidigt som du vet att det här...är inte bra, så du måste på nåt sätt göra nåt för att ändra det.
- K Ja
- B Och i förhållande till att du blir trött på at använda droger, så har du också kryssat "delvis".
- K Ja
- B Det har kanske nåt att göra med de negativa konsekvenserna.
- K Ja, ekonomin och allt det där.
- B Ja, allt runt dig som får dig till att känna...
- K Ja, det är jättebra och jättedåligt samtidigt förstår du. (skratt)
- B Mmm, jag tror inte det är ovanligt att ha den känslan.
- K Nej
- B Nej, för det är väl därför man drogar sig samtidigt som det är på så sätt att det blir större och negativa konsekvenser.
- K Mmm
- B De blir ofta så stora att man känner att man borde göra nåt annat.
- K Ja
- B Och under det senaste året så har du oroat dig väldigt mycket över ditt drogbruk.
- K Mmm
- B Det har hänt nånting de senaste åren...som gör att du blir orolig och att du är helt, klar för att jobba med förändringar.
- K Ja
- B Mmm, så att du har på ett sätt börjat känna att det här det har blivit värre och värre och det verkar som att du blir mer och mer bestämd på att du måste göra nånting.
- K Ja, jag håller på, jag ska göra det förstår du.
- B Ska du det?
- K Ja
- B Du har bestämt dig för det.
- K Ja. Jag skulle egentligen in i fängelse den 12:e november, men så har jag sökt till kliniken om jag kan få komma tillbaka dit igen, och...jag måste det. (småskrattar)
- B Du känner att du vill tillbaka till behandling.
- K Ja
- B Ja, det blir det en sådan dygnsbehandling där du blir inlagd.
- K Mmm
- B Och det har du bestämt dig för.
- K Ja
- B Ja, och du har tagit kontakt med kliniken själv?
- K Mmm...eller jag och en annan som hjälper mig lite.
- B Jaha, så det är i förhållande till det att du tycker att du behöver professionell hjälp för att göra de ändringarna då, där du har svarat "helt".
- K Ja
- B Och du har väldigt mycket tro på att du kan få rätt sorts professionell hjälp och så tror du att du kan få den hjälpen... och du tycker att det är väldigt viktigt att förändra ditt drogbruk.
- K Ja
- B Samtidigt så tror du att det kan bli väldigt svårt.
- K Ja

- B Det förstår jag. Du vet att du måste göra det samtidigt som du ser att du inte tror att det blir nån lätt process.
- K Jag vet att det inte blir lätt.
- B När det gäller det att du redan har gjort några förändringar och börjat hitta metoder som hjälper dig för att undvika återfall, så har du skrivit "delvis".
- K Ja, jag har börjat att trappa ner lite...så det inte blir tvärstopp, det går inte.
- B Inför att du blir inlagd, tänker du då.
- K Ja. För att det gjorde jag sist så, jag bara kom dit och då var väldigt körigt när jag kom hem sen.
- B Ja, så du hade inte förberett dig tillräckligt.
- K Nej
- B Så du tänker göra annorlunda den här gången.
- K Ja
- B Du har tänkt mycket på det här i förhållande till det att det har en del positiva sidor med att använda droger, men samtidigt så har de negativa sidorna blivit så stora, särskilt de senaste åren och det har gjort att du har fattat ett beslut egentligen, om att det här det måste du göra nåt med.
- K Mmm
- B Och du har börjat att planera hur du ska göra det också.
- K Ja
- B Och det är lite det här det handlar om på det sista formuläret [DARN-C], förstår du
- K Ok